

Večernik

Leto II. (IX.), šte. 20

Maribor, sreda 25. januarja 1928

»JUTRA«

Izbeja razun nedelje in praznikov veak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 1409

Večja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasni po tarifni

Oglašne sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 14

Kraljev drugi sin - Tomislav

DAVI JE BIL KRALJEV DRUGI SIN KRŠČEN Z IMENOM SLAVNEGA HRVATSKEGA KRALJA.

BEOGRAD, 25. januarja. Z velikimi obrednimi svečanostmi se je vršil davi v dvorni kapeli krst novorojenega princa, ki je dobil ob rojstvu začasno ime Andrej. Krstu je poleg članov vladarske hiše prisostvovalo tudi več ministrov in poslancev, kot za-

stopnik kuma, vojvode Yorškega, ki je bil zadržan, pa je fungiral angleški poslanik na našem dvoru, g. Cunard. Drugi kraljev sin je dobil pri krstu ime Tomislav, po hrvatskem kralju Tomislavu, čegar tisočletnica je bila l. 1926.

Lakota Hercegovine in Dalmacije pred skupščino

VLADA OBLJUBILA NA ZAHTEVO OPOZICIJE TAKOJŠNJO POMČ. — JUTRI PRIDE NA VRSTO DAVČNI ZAKON.

BEOGRAD, 25. januarja. Na današnji seji Narodne skupščine je vložil posl. P r e d a v i c pred prehodom na dnevni red nujen predlog radi preskrbe pasivnih pokrajin z živili. Poslanca dr. B e s a r o v i c in Š a u l i c sta pri tej priliki ostro grajala postojanje vlade v tem važnem življenjskem vprašanju prebivalstva. Dr. Besarović je med drugim prečital poročilo splitskega oblastnega odbora vladi, v katerem se ugotavlja, da je dosegla umrljivost vsled pomanjkanja živil vrhunec, tako da se je bati neposredne katastrofe, ako vlada takoj ne ukrene vseh potrebnih korakov za preskrbo Dalmacije in Hercegovine z živili.

Zastopnik finančnega ministra, dr. S p a h o, je sprejel nujnost predloga in obljubil imenom vlade takojšnjo pomoč.

Skupščinski predsednik dr. P e r i c je odgovarjal na interpelacijo posl. Behmena radi raznih Radičevih

opazk na račun trgovinskega ministra dr. Spaha in pripomnil, da je Radič svoje besede umaknil, s čemur je stvar rešena.

Posl. Voja L a z i c je vprašal skupščinskega predsednika, zakaj se ni predložil parlamentu že izdelanega zakonskega načrta o nošenju orožja. Predsednik je obljubil, da se zgodi to v kratkem.

Zbornica je razpravljala nato o poročilu odseka za odgoditev občinskih volitev v Bosni in Hercegovini. Predlog je bil sprejet v pojmenem glasu, vanju soglasno. Sledila je izvolitev odborov za predloge, ki jih je vlada včeraj vložila.

Koncem seje je zahteval poslanec L a z i c, da naj na jutranji seji odgovarjajo ministri na interpelacije. Predsednik dr. Perić je zahtevo odklonil z motivacijo, da še ni dobil privoljenja ministrov.

Jutri pride na dnevni red skupščinske seje davčni zakon.

Davidović - Pribečević - Radić

BEOGRAD, 25. januarja. Ob 10. dopoldne se je vršila daljša konferenca med Davidovićem, Pribečevićem in Radićem, ki so kasneje odklonili vsako izjavo o tem zaupnem razgovoru.

Minister Savić umira

BEOGRAD, 25. januarja. Zdravstveno stanje ministra za narodno zdravje, dr. S a v i c a, ki si je zastrupil kri, je postalo tako kritično, da so zdravniki izgubili vsako nado, da bi ga mogli ohraniti pri življenju.

Uprašanje redukcije fakultet

BEOGRAD, 25. januarja. Minister prosvete dr. Kumanudi je izjavil novinarjem, da se bo redukcija fakultet izvršila v smislu pooblastila finančnega zakona. On sam smatra, da je redukcija potrebna. Katere fakultete bodo reducirane, določi posebna komisija, ki bo sestavljena iz zastopnikov vseh univerz.

Ubojski proces u Pragi

PRAGA, 25. januarja. Te dni se prične pred tiskajšnim sodiščem proces proti bivšima komunističnima poslancema Ilegu in Neurathu, ki imata očita obtožnica, da sta bila v vojski službi sovjetske Rusije, za kar sta dobila milijon čeških kron nagrade.

Rekrutacija nemških fašistov potom filmskega podjetja

Nemški fašisti, nazvani »Die völkischen Verbände«, so napravili fantastičen načrt za prikritje svojih bojnih organizacij, ki so bile radi množestvenih težkih izgredov razpuščene in prepovedane. Osnovali so veliko filmsko podjetje, ki hoče predvajati po državi velikanske filme nemških zmagovitih bojev. Pod krinko stativov in nastopov množic pri snemanju filmov hočejo zbrati svoje fašistične čete in odrede. Tako n. pr. se pripravlja film velike bitke pri Lipskem, ki potrebuje 16.000 vojaško izvežbanih mož. Republikanski nemški listi, ki razkrivajo te načrte, navedajo tudi imena velepodjetnikov in aristokratov, ki so se v gromotnem in moralnem oziru postavili na čelo te nove fašistovske akcije.

100 letnica kave.

Brazilijska je nedavno proslavila 100letnico pridelovanja kave in njen glavni eksportni produkt je dobil prvi spomenik na svetu. Spomenik, delo braziljskega kiparja Antonija Celsa, so odkrili v Campinasu, dočim so v mestu Sao Paulo prekrstili neko ulico v Kavino ulico. Brazilijska je proslavila dragoceno biljko v znak hvaležnosti, kajti kava je glavni vir braziljskega bogatstva. Brazilijska je glavni producent in je letno izvažala okrog 15 milijonov vreč, dočim znaša produkcija ostalih delov sveta samo 5 milijonov vreč.

Volk je menjal dlako . . .

NEMŠKA LIGA ZA NARODNI SPO RAZUM IN NEMŠKA PRAKSA.

Maribor, 25. jan.

Danes, ko poteka deseto leto obstanka naše nove narodne države, in ko smo se tudi že v mnogih pogledih umirili, danes lahko tudi hladno, trezno in stvarno presojava marsikaj, in pojmuje mo eno in drugo, kar se nam ob prevratu ni zdelo mogoče. Takrat smo še stali zlasti v nacionalnem pogledu napram nemštvu pod neposrednimi utisi sramote, ki smo jo doživljali skozi desetletja in zlasti med vojno. Takrat nismo nikdar ničesar čuli o nemški ligi »für Völkerverständigung«, takrat nam niso razni Morocutti, Mühleisen, Kraft itd. tu pri nas v Sloveniji peli lepe pesmi o pravicah narodnih manjšin, takrat so nam ti isti gospodje z brutalno silo zabranili slovenske šole na teritoriju Maribora in Celja, takrat smo bili zanje »windische Bagage«, manjvredna tlačanska drhal, ki je »vogelfrei« in katero se vlačijo kot srbofilsko po ječah in na vislice . . .

Danes pa čitamo, da si je volk oblekel ovčjo obleko. Gospod Morocutti je že imel v Sloveniji svojo nemško ligo »für Völkerverständigung«, sedaj so takšno ligo napravili v Vojvodini za vso državo in v odboru sta seveda iz Slovenije tudi gg. Morocutti in Mühleisen. Mi pa dobro vemo, da zasleduje ta nemška liga oni cilj, ki sta ga zasledovala njena eksponenta Morocutti in Mühleisen takrat, ko so pred meseci potovali skozi našo državo nemški časopisni zastopniki (takrat se je pomotoma mislilo o novinarjih!) in so se mudili tudi v Mariboru. Takrat sta se ta gg. zastopnika nemške lige za narodni sporazum mnogo potrudila, da sta jim prikazala naše kraje v mariborski oblasti kot nekdanje nemške in danes zasilno poslovenjene. Na banketu v Mariboru sta v navzočnosti zastopnikov državne in mestne oblasti nemškim go-

stom slikala — seveda v zelo izbranih in diplomatskih besedah! — nas Slovence kot barbabe, ki tlačimo in preganjamo uboge Nemce v Sloveniji.

Mi dobro vidimo, kako si Nemci v Sloveniji ta »narodni sporazum« predstavljajo. Mi vidimo to na nemškem bojkotu vseh slovenskih kulturnih in drugih prireditih v Mariboru; mi vidimo to zlasti na bojkotu našega narodnega gledališča, ki je že ponovno omogočilo nemške predstave, a Nemci pri vseh drugih predstavah še vkljub temu vztrajajo pri svojem bojkotu. To vse vkljub temu, da se jim je pred tedni celo omogočila prilika, da nastopijo s svojo nemško umetnostjo na kulturni prireditvi poleg slovenskih društev in se jim je tako gradil zlat most k resničnemu in poštenemu narodnemu sporazumu. Značilno je, da na tej prireditvi nismo videli zastopnikov nemške lige za »narodni sporazum«.

Ako pri vsem tem dejanskem položaju hočejo n a š i Nemci (mi tu dobro razlikujemo vojvodinsko pravo nemštvo od našega talminemštva v Sloveniji!) varati našo javnost z lepimi gesli o ligi za narodni sporazum, potem jim moramo že reči: kakor danes sicer presojava tudi naše razmerje do nemštva v naših krajih veliko hladneje in realneje nego smo to mogli v dobi prevrata in v prvih letih po prevratu, tako gotovo pa ne moremo verovati v odkritosrčnost nove ovčje obleke, dokler ne vidimo ekvivalentnih dejanj. Zlasti pa ne, dokler pri raznih volitvah ponovno vidimo, da se naše nemštvo poslužuje starih sramotnih nemških metod: kupovanja slovenskih duš za umetno vzdrževanje fikcije o nemški moči v naših krajih.

Volk je menjal dlako . . .

Bikoborba po madridskih ulicah

Toliko proslavljeni junaki-toreadori in kakor se že imenujejo vsi prvi činitelji bikoborb, so v Madridu končno le prišli do praktične veljave in dela. Te dni je zdijval velik živinski transport na poti v mestno klavnico in po ulicah je nastala silna panika. Večino živine so ugnali in ukrotili, nihče pa ni bil kos biku, ki je besno dirjal po ulicah. Slučajno se je pa znašel na ulici toreador Fortuna, ki je začel z bikom borbo po vseh pravilih ter končno tudi zmagal. Navdušena množica je zmagovalca in svojega ljubljence iz arene, ki se je sedaj prvič udeležil v njeno korist, v triumfu nosila po mestu.

Byrd na Južnem tečaju

Prekoceanski letalec in raziskovalec Byrd pripravlja ekspedicijo na Južni tečaj in je že tudi izdelal podroben načrt o pohodu v neznane arktične pokrajine. Na bele poljane večnega ledu bo krenil 10. septembra. V to svrhu si je znaemiti polkovnik nabavil z lastnimi sredstvi polarni parnik »Sampson«, ki je sicer starejše konstrukcije, vendar trenutno najboljše in najsolidnejše polarna ladja na svetu. »Sampson« se nahaja v nor-

veških vodah v luki Tromsø, kjer so ga že pričeli preurejati v znanstvene svrha, ki jih bo zasledovala in proučevala ekspedicija na Južnem tečaju. Byrd se nadeja, da se bo ekspedicija vrnila v juniju leta 1929, vendar ni izključeno, da ga bodo nepričakovane okoliščine zadržale, do leta 1930. S seboj bo Byrd odvedel okrog 100 psov, ki jih bo uporabljal po načinu Eskimov. Na saneh ga bodo potegnili od ledenih poljan, imenovanih Ross, do kraja, ki je približno 1600 km oddaljen od Južnega tečaja. Od tam se bo v avionu dvignil do pola. Preletel bo poljane bele smrti v dolžini 3000 km in obkrožil Južni tečaj, katerega še ni pred njim nihče dosegel. Byrdovo ekspedicijo bo tvorilo okrog 60 mož, znanstvenikov in posadke.

Borza

LJUBLJANA, 25. januarja. Berlin 13.56, Curih 1094.60, Dunaj 801.48, London 277.18, Newyork 56.80, Praga 168.50, Milan 301, Pariz 223.44. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 135, Kreditni zavod 160, Vevče 135, Ruše 265—280, Stavbna družba 56, Šešir 125.

Upnik in dolžnik.

— Opozarjam vas, da vas poslednjič terjam za vaš dolg!

— Toliko bolje! Tudi meni že preseda, lo vaši neprestani opomin!

Pekre in „Pekrčan“

PEKRE V NEMILOSTI. — SLAVNI »PEKRČAN«. — POPLAVA S »PEKRČANOM«. »KOTIČEK« POD POHORJEM. — GERMANSKA POSTOJANKA. — REHABILITACIJA.

Maribor, 25. januarja.

»Gledališki oder v Pekrah« je v nedeljski številki zbudil precejšnjo pozornost. Ob te priliki je dopisnik-pekrski izletnik ugotovil, da Pekre niso v čišlih, pač pa le Pekrčan, ki se pa toči le v Limbušu, Radvanju in v Rušah. Zato so ti kraji bolj priljubljeni za izlete, ker niso v kotu ob vznožju Pohorja »malce stran od prometne ceste in železnice«. Vsled novega gledališkega odra so Pekre sicer na novih potih, vendar — pravega Pekrčana pač ni.

S to ugotovitvijo so Pekre padle v nemilost g. pisca in slavnega vinorodna postojanka je degradirana na slabo izletniško točko, ki ima sicer gledališče, nimajo pa »Pekrčana«...

Res je sicer, da je aromatičnega »Pekrčana« dobiti po širnem svetu v množinah, ki bi mogle preplaviti ves kotiček ob vznožju Pohorja, vendar se dandanes resnično prideluje le v skromnih količinah. Večina pravega »Pekrčana« gre dalje po svetu, saj že ob trgatvi pekrške gorice obletavajo inozemski kupci, ki kar od stiskalnice pokupijo ves pridelek. Med pekrskimi gostilničarji so pa tudi pravi vinogradniki, drugi pa si gotovo raje na mestu nabavijo domače vino, kot bi ga tovorili iz daljnih krajev. Da pa je »Pekrčan« vsled svoje kakovosti dražji od dolenskega cvička, je vsakega vinskemu strokovnjaku razumljivo.

Vsekakor se je Pekram zgodila krivi-

ca, ako se je trdilo, da pravega »Pekrčana« v Pekrah ni. Tudi glede oddaljenosti ni nikakih pomislekov, četudi vas ni ob večkrat prašni prometni cesti in železnici. Da je vas ob vznožju Pohorja, med goricami in gozdovi, je pa le razveseljivo, saj temu »kotičku« marsikdo zavida sijajno lego. Znano je, da je lepoto in dobroto tega »kotička« odkril nadvojvoda Ivan, ki je osnoval tu svoje vinske gorice in še danes je večina vinogradov v rokah inozemskih magnatov. Zato se pač ni čuditi, če je bila v Pekrah germanizatorična postojanka, ki se niti po preobratu ni mogla hitro preorientirati. Žal so naši narodni krogi temu nekdanjemu »šulferajnskemu« »gnezdu« posvečali premalo pozornosti; raje so »reševali« druge kraje, ki so bili že nekdanj slovenski.

Novi gledališki oder pa bo skušal zamujeno nadomestiti in pričakuje podpore vseh tistih, ki so poklicani pomagati, kjer se pomagati da. Pri vsem tem ne bo oddaljenost 3 km nikaka ovira in prav gotovo bo ta »kotiček« pod Pohorjem ob vsaki priliki nudil izletnikom pravega, pravcatega »Pekrčana« v raznih kvalitetah in kvantitetah. Zato tudi tem velja klic:

»Na plan zdaj vinske kaplje strokovnjaki, za »Pekrčana«, ki vsi ste vneti, naj bo pozimi al'poleti, le v Pekre ven, vsi korenjaki!« —

Mariborski in dnevni drobiž

Proračuni samouprav.

Z novim finančnim zakonom bo ukinjen pri ministrstvu financ oddelek za samoupravne budžete. Te proračune bo v bodoče odobral veliki župan. —

Naraščanje eksekucij pri mariborskem sodišču.

Najlepši dokaz, kako pritiska zadnji čas uprav vse sloje gospodarska kriza, nam nudi statistika eksekucij pri mariborskem okrajnem sodišču. Na hodniku pred izvršilnim oddelkom sta dve veliki deski za objavo izvršb, ki sta vedno tako polni, da za vsa oznanila ni več prostora. Preteklo leto je naraslo število izvršb nad 8250, ki je za okrog 300 večje od leta 1926. Tekoče leto ne kaže nič boljše prognoze. Že dosedaj, ko še ni konec januarja, je moralo dovoliti izvršilno sodišče okrog 500 eksekucij. Te številke nam kažejo grozno sliko današnje bede, zlasti pomanjkanja denarja, posebno če pomislimo, da zadnja leta pred prevratom sodišča izvršb sploh niso več poznala. —

Veliko pomanjkanje učiteljstva.

Čeprav imamo zadnja leta vedno natrpano polne letnike vseh učiteljskih v Mariboru, po nekaterih razredih celo paralelke, še vendar trpi mariborska oblast na znatnem pomanjkanju učiteljstva. To se je občutilo zlasti letos, ko so odprli mnogo novih razredov po deželi in v mestu. Povprečno manjka v mariborski oblasti okrog 100 učiteljskih moči in bodo torej letošnji absolventi ženskih in moškega učiteljskega še vsi dobili službe. Najbolj pa manjka primernih kandidatov za mesta šolskih upraviteljev. Razpisanih je cela vrsta mest upraviteljev na lepih, večrazrednih šolah, zlasti v mariborski okolici, v goricah, za katera sploh ni prosilcev. Večrazredne osnovne šole vodijo vsled pomanjkanja učiteljev, mlade učiteljice. —

Smrtna kosa.

Včeraj popoldne je preminul v Mariboru po kratki boleznici g. Ivo Poljanec, dijak višje državne realko, sin srezkega poglavarja za Maribor desni breg, g. Ivana Poljanca. Nadebudni in stasiti mladenič je podlegel vnetju slepiča. Njegovo truplo bodo blagoslovili dne 26. t. m. ob 15. uri v mrtvašnici splošne bolnice, nakar je prepeljejo v Celje, kjer se bo vršil pogreb v petek, ob 14. uri, iz mrtvašnice mestnega pokopališča. Bodi simpatičnemu mladeniču ohranjen blag spomin, težko prizadetim starišem pa naše odkrito sožalje! —

Tovarišu Poljancu na grob.

Lepa je pot skozi mladostno dijaško življenje. Vsak posameznik si jo različno začenja, vendar skoraj vedno v osebnost korist. Ti Ivo si se pa med nami odlikoval. Tvoja življenska naloga, ki si jo že v naših letih načel, je bila: delo za bližnjega. Kot voditelj mariborskih skavtov si zapustil lepo četo mladih dečkov in deklic, ki so Te vzljubili kot svojega očeta. Ti si jih vzgajal, Tvoje ime je ined njimi ostalo neizbrisno, in občutno izgubo bodo trpeli brez Tvoje osebnosti. Še na smrtni postelji si jih pozval: Delajte! Pa tudi v splošnem sportu in v dijaških organizacijah si bil vzor dijaka. Kolikokrat sem Te srečal z lepimi smučkami na potu v naravo, a sedaj tovariš, tudi sedaj Te vodi pot k oni naravi, ki si jo spoštoval in ljubil... Med nami pa ostaneš v večnem spominu, težko smo sprejeli to smrtno novico, a vedi Ivo, Tebe smo imeli za dobrega prijatelja!... Boris.

Mariborsko slovensko žensko društvo ima danes, dne 25. t. m. ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze svoj občni zbor. Po občnem zboru predava gđ. Lestikova o smernicah za vzgojo ženske mladine. Vljudno vabimo k udeležbi vse, ki jih zanima delovanje našega društva, predvsem pa naše članice. Odbor.

Ponesrečen voznik.

Iz okolice hodijo kmetje v mesto z vozovi po smeti, katere uporabljajo za gnoj. Tako sta včeraj v Gregorčičevi ulici Peter Augustin in njegov brat, posestniška sinova iz Skok natovorila voz smeti in se je Peter še nekaj ukvarjal okrog voza, ko se je ta že začel premikati. Drog ga je udaril po glavi in licu ter tako poškodoval, da je moral v bolnišnico. —

Tatvina na postaji Hoče.

V noči od ponedeljka na torek je ob priliki odsotnosti postajnega uslužbenca sunil neznani dolgoprstnež in vlomilec iz čuvajnice v Hočah civilno suknjo, v kateri je bila listnica z različnimi dokumenti, med njimi legitimacijo glasečo na ime Ignacij Vrečko, postaja Hoče. Vlomilec je razbil šipo, izvlekel suknjo in zginil brez sledu. Če bi kdo opazil rujavo znamenito suknjo, ki je ukradena, se naproša, da javi to na gornji naslov.

Tatvine.

Med vsemi zločinskimi branžami so vendar tatovi najaktivnejša skupina, ki si izboljšuje svoj gmotni položaj na osnovi najprimitivnejšega ekonomskega zakona: s prilastitvijo ali po naše s tatvino. So torej posebna gospodarska stranka, ki ima dokaj pristašev. Sinoči se je med 2. in 3. uro neznani storilec prikradel v delavnico krojaškega mojstra Šmida v Slovenski ulici in mu ukradel prirezano usnje in blago za zimsko suknjo, vredno 1200 Din. Tatvino je izvršil v sobi, kjer so spali štirje pomočniki, a ga ni nobeden slišal niti zapazil. — Davi okrog pete je stražnik v Strossmayerjevi ulici ustavil sumljivega moškega, ki je nosil velik koš. Sum je bil docela upravičen, kajti v košu je Francek K., delavec iz Krčevine, nosil še mokro perilo, o katerem je pri zaslišanju priznal, da ga je ukradel v bivši dravski vojašnici. Preiskava je ugotovila, da je perilo v resnici pokradel v prvem nadstropju dravske vojašnice trem strankam, ki so ga tam sušile in jih oškodoval za okroglo tisoč dinarjev. —

Zrtev brezobzirnega šoferja.

Včeraj dopoldne se je v Lajteršpergu pripetila nesreča. Voznik, ki je bil v vozi, je vodil na trg kravo in vola iz Sv. Jakoba v Slovenskih goricah. Kakor se je ugotovilo, je radi neprevidne vožnje šoferja tovornega avtomobila Si 420, prišel pod kolesa vozila, ki so ga močno poškodovala pod kolenom desne noge in na stegnu leve noge. Viničarja so obvezali na rešilni postaji, dočim je bil brezobziren šofer aretiran, ki se je izgovarjal, da se mu je avtomobil radi viničarjeve neprevidnosti prevrnil, kar pa se je izkazalo za neresnično. Šofer bo oddan sodišču.

Policijski drobiž.

Od torka na sredo je bilo aretiranih 8 oseb, vložnih pa je bilo 14 prijav. Med aretiranci so trije tatovi in Marija D., ki je osumljena tajne prostitucije. Je popolnoma brez sredstev, brez zaslužka in stalnega bivališča. Prenosuje pa v vagonih na Teznu, kamor dohaja prenočevati z moškimi in se živi najbrže samo z dohodki tajne prostitucije. — Radi pijanosti pa sta bila aretirana Edvard K. in Marija P. Edvard je obležal v Dvořakovi ulici in so ga z veliko težavo privedli do stražnice. Ko pa se je zglasila v stražnici stroga žena, se je precej streznil in pod »kontrolno« odšel počivat. — Marijo P. pa so našli davi ob 1. nezavesnosti v Vetrinjski ulici. Z rešilnim avtom so jo prepeljali v policijske zapore, ki so najboljše zdravilišče mariborskih pijančkov. Malo počitka na hladnem je stalni recept in vedno zaleže. —

Za šolsko maskerado.

ki se bo vršila v soboto, dne 4. febr. v vseh prostorih Narodnega doma, se je sestavil po nedeljskem občnem zboru pod znanim spretnim vodstvom novi občinski prireditveni odbor, ki si je nadel nalogo, dvigniti to priljubljeno maskerado na ono višino, ki so jo dosegale šolske prireditve prejšnja leta. Vsi prostori bodo primerno okusno okrašeni, toplo zakurjeni, v dvorani se oder ne bo uporabljal, ampak zapri že nekaj dni po prej z železno zaveso in s tem odstranil znani preprih, ki prihaja v dvorano z odra. To se je prakticalo že pri lanskim maskeradi in se bo tudi dobro obneslo. Poleg gornje in male dvorane, bo letos dostopna tudi prostorna soba, kjer je bila lani Ljudska knjižnica in kjer bo nameščena kavarna. — 196

Cigarete in znamke

kupite vsaki dan seveda tam, kjer je najbližje, čevije pa kupujte, kjer so najboljše, to so z znamko KARO na Koroški cesti 19. — 196

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 25. januarja ob 20. uri »Polkovnik Jelič« ab. B. Premijera.

Četrtek, 26. januarja ob 20. uri »Ples v maskah« ab. D. Gostovanje ge Mitrovičeve.

Petek, 27. januarja. Zaprto.

»Polkovnik Jelič« na marib. odru. Danes 25. t. m. se bo vršila premijera najboljše srbske drame po prevratu, Predičev »Polkovnik Jelič« v režiji g. Pregarca.

Gostovanje ge Mitrovičeve. V krasni Verdijevi operi »Ples v maskah«, katere repriza bo v četrtek 26. januarja gostuje ga Mitrovičeva v vlogi Amelije.

Jubilejni zbornik za petdesetletnico Otona Župančiča

Za Župančičev jubilej je izdala Tiskovna zadruga knjigo, ki bo razveselila vse njegove številne čestilce in ki se lahko že po vnanji opremi, po krasnih umetniških prilogah uvrsti med najlepše knjige, kar jih je izšlo v poslednjih letih na slovenskem knjižnem trgu.

Zbornik obsega 11 člankov, ki z raznih strani osvetljujejo pesnikovo življenje in delovanje. V uvodnem članku podaja zbornikov urednik splošno sliko Župančičevega pesniškega značaja in razvoja. Jedrnato, lahko umljivo, a vzlic temu do dna segajoče je označena pesnikova umetniška osebnost. Posebno zanimiva so pisma Ketteja, Cankarja in Murna Župančiču. Pisma so krepko in od konca do kraja interesantno čtivo. Za pismi se vrsti več razprav o Župančiču kot umetniku, mislecu. Napisali so jih B. Borko, Ivan Rozman, Jos. Vidmar, Miran Jarc, Ivan Lah, Janko Glaser. A. Debeljak razpravlja o Župančiču kot prevajalcu, Fr. Albrecht pa podaja pesnikove življenjske podatke, ki bodo dobro račili tudi prirediteljem Župančičevih proslav na deželi. Jako važen del knjige so bibliografski podatki o Župančičevem literarnem delu iz večšega peresa našega bibliografa dr. J. Šlebingerja. Tu je prvič do malega zbrano vse, kar je pesnik objavil od l. 1894 pa do najnovejšega časa. S to bibliografijo smo dobili zanesljiv vpogled v Župančičevo literarno delavnico. Ilustracije podajajo pesnika v različnih dobah, njegove stariše, njegovo soprogo, družino, pesnikov rojstni kraj Vinico.

Lepo, vsebinsko bogato knjigo, po kateri bodo radi posegli vsi, ki se želijo poglobiti v Župančičevo poezijo, prav toplo priporočamo.

Ljudska univerza v Mariboru

Opozarjamo na redko priložnost, ki se nudi našemu občinstvu, da se seznani s povojnim naziranjem o dobrem in lepem obnašanju v človeški družbi.

V četrtek, 26. januarja, ob 8. zvečer predavanje (samo za dame): Kako se naj pravilno oblečem? Kako si napravim elegantno in po ceni perilo in obleko?

V petek, 27. januarja, ob 4. pop. v inštitutu »Vesne« predavanje s praktičnimi demonstracijami: Kako se vedem pravilno pri mizi, kako pogrnem mizo za različne slučaje, kako sprejemem goste itd. V petek, 27. januarja, ob 8. zvečer (spet v prostorih Ljudske univerze) glavno predavanje: Kako se vedem pravilno v moderni družbi?

Vsa tri predavanja ima ga Marianne von Scheibenhof iz Gradca, ki je predavala trikrat pri razprodani dvorani graške Uranie in nadaljuje svojo turnejo v Zagrebu. Po predavanju radevolje odgovarja ga predavateljica na vsa stavljenja vprašanja.

S predprodajo vstopnic (12, 8, 5 Din, dijaki 2) se je že pričelo (ga Zlata Brišnik in g. Höfer).

V ponedeljek 30. januarja »Čudeži podzemeljskih jam«. Predavatelj g. prof. dr. Bohinec iz Ljubljane.

V petek 3. februarja koncert Brandl trio.

Dne 1. februarja pričetek kurza »Slovenščina za Slovence«, ki ga vodi g. prof. dr. Kovačič.

Slovenska čitalnica

bo imela jutri v četrtek zvečer ob 20. v prostorih Ljudske knjižnice v Narodnem domu redni občni zbor. Odbor poziva vse člane, da se gotovo udeležijo glavne skupščine! —

15. izkaz darov »Študijski knjižnici« v Mariboru.

V IV. četrtletju 1927 so knjižnici darovali sledeči: ČS konzulat v Ljubljani 1, Trgovačka komora v Zagrebu 1, Cercle français 4, O. Babler v Olomucu 3, E. Blaha 18, H. Bergant v Rušah 2, J. Glaser 1, ga: Klement 18, dr. Fr. Kovačič 4, Lud. Krajnc 2, J. Kramberger 1, gen. R. Maister 12, mg. Minarik 2, V. Möderndorfer v Mežici 1, J. Mravljak v Vuzenici 1, ga Obolenska 1, dr. Pavlič 1, dr. Lj. Pivko 29, J. Strašnik 1, D. Zunkovič 2 in neimenovan 1 delo; razen tega J. Leskovač 2 manjkajoči štev. »Mar. delavca« in dr. O. Ploj zbirko slik o nar. nošah. — Vsem darovalcem se vodstvo knjižnice najiskrenejše zahvaljuje, obenem pa prosi še nadaljnje naklonenosti.

Psihotehnične preiskave

ŠVICARSKI PSIHOTEHNIČNI ZAVOD I. — VAŽNOST PRI IZBIRI POKLICA.

Tezo neizprosne boja za obstanek potrjuje življenje v polnem obsegu, dokazuje pa tudi to, da bi se v splošnem ljudje boljše udeleževali, če bi bil vsak na svoji sposobnosti in naravnem daru na primernem mestu. Dandanes je v moderno znanost uvrščena tudi psihotehnika, ki si je vzela za nalogo, preiskati sposobnosti in darove človeka ter na podlagi te preiskave poiskati zanj primeren poklic ali udeleževanje. V Ameriki, Švici, Nemčiji in še nekaterih drugih državah se s pomočjo psihotehnike izbira mladini poklic in šola.

Kaj je bilo poprej in je po večini še danes odločilno pri mladeniču in mladenki glede poklicne izbire? — V prvi vrsti želja in presoja starišev, potem šolsko spričevalo, ki se pa bolj ozira na znanje, kakor na sposobnosti — in končno v gotovih merah tudi želja mladine, ki pa ima po navadi napačne slike o raznih poklicih. Usodne napake pri izbiri poklica hočejo odpraviti psihotehnični zavodi, ki so zlasti v Švici od države tako dobro podprti, da se lahko k njim zatekajo po nasvet tudi najrevnejši stariši. V teh zavodih se ne ugotovi samo, če je deček sploh sposoben za od starišev namenjen poklic, temveč se po vestni preiskavi tudi do-

žene, kam bi po svojem nagnjenju in sposobnosti spadal in kje bi se lahko najboljše udeleževal. V švicarskih mestih se psihotehnično preišče prometno in varstveno osebje in zato imajo tudi najmanj prometnih nesreč in najboljše varnostno službo. Na razne načine se natančno preišče stopnja inteligence, značaj, spomin za oblike, sluh itd. ter se vedno polaga pri tem velika važnost na razliko med sposobnostjo in priučeno spretnostjo.

Dečku, ki je določen za kovinarja, se dajo v roke raznovrstne kovine, naroči se mu, naj jih pili in tehta, potem se pa potom raznih poskusov in vprašanj ugotovi njegova dovednost in spomin za kakovostne razlike. Bodočega natakarskega vajenca se na hitro seznanji z raznimi prilikami gostilniškega življenja ter vestno opazuje, kako jih obvlada. Za vsako vrsto dela in poklica so posebne preizkuševalne metode in ko se poizkusi ena za drugo, se končno mora najti prava in najboljša. Ker temelji psihotehnika na načelu, da ima vsak človek nekje svoje najboljše in najpripravnije mesto, so njene dobrote in koristi za človeštvo neizmerne.

O uspehu hude konkurence med Argentinijo in Urugvajem pa bomo še poročali pred olimpijado.

Sodniška sek. ZNS v Mariboru sklicuje v petek, dne 27. t. m. sestanek vseh saveznih sodnikov ob 18. uri pri »Zamorcu«. Ker je na dnevnem redu delegiranje sodnikov za predstoječe prvenstvene tekme, se vsi savezni sodniki naprošajo, da se sestanka polnoštevilno udeležijo. Vabljeni so tudi zastopniki MO. — Naslednji petek, 3. febr. t. l. se bo vršil ob 18. uri pri »Zamorcu« sestanek vseh sodniških kandidatov. Za kandidate gg. Turina, Blizjak, Marinič in Vesnaver je udeležba strogo obvezna.

ISSK Maribor - nogometna sekcija. Pozivam vse nogometaše, zlasti prvega moštva, da se brezpogojno udeležijo nocojšnje telovadbe v telovadnici dekliške meščanske šole v Čankarjevi ulici. Poziv velja predvsem prvi garhaturi. — Kdor izostane, ne bo nominiran za nedoljsko tekmo. Telovadba je obvezna tudi v petek. — Kapetan.

BSK v Zagrebu? Iz Zagreba poročajo, da je Concordia za prihodnjo soboto in nedeljo brzojavno povabila v hrvatsko prestolico nogometaše BSK. Če pridejo Beograjanci, se odloži pokalna tekma z železničarji na Svečnico. Hitro so prišli k sapi Zagrebčani.

Odlikovanje Hugo Meisla. Ne le v Avstriji in pri nas, temveč doma po vsem svetu po svojih nogometnih pravilih znani sportnik Hugo Meisl slavi letos 25letnico svojega zaslužnega delovanja v oboru avstrijskega nogometnega saveza. Kdor pozna resno skrb in delo Meisla za povzdigo sporta in za bratsko mednarodno sodelovanje, ta se ne bo čudil, da ga namerava o priliki njegovega jubileja odlikovati avstrijska republika. Dunajski listi priznavajo, da je med sportniki Meisl prvi, ki zasluži tudi tako javno priznanje.

Fiński smučarji za olimpijado so pričeli v Lahti z zadnjo izbirno tekmo. Pri vožnji na 50 km so imeli pri minus 15 stopinj še težak teren, tako da jih je prestalo tekmo od 16 udeležencev le 11. Zmagovalec je Paananen (4:18:32) napram Ravioju (4:22:43) in M. Lappalaicu (4:25:06).

Olimpijsko drsališče v S. Moritzu je dogotovljeno in že otvoreno. Kot zrcelo gladka ledena ploskev obsega 18.000 m². Na zapadni strani so postavili veličanske tribune, na vzhodni pa impozanten paviljon, ki ima vse potrebne garderobe, prhe, kopeli in druge prostore za tekmovalce. Na strehi tega paviljona je posebno tribuna za novinarje in en del oficijelnih osebnosti.

Desetletni italijanski prvak v umetnem drsanju je postal v nedeljo grof Albert Bonacessa pri tekmi v Cortina d'Ampezzo.

Sokolstvo

Fr. Pobuda:

Sokolske zabave

Želja, napraviti si življenje prijetno, je dana že po naravi ljudem in narodom vseh vekov in skupno z nagonom samohranitve tvori najstarejšo in temeljno potezo prirojenosti vsega živečega stvarstva. Primitivnemu človeku je zadostoval za zadovoljstvo in blaženost poln želedec in višek razkošja mu je bila topla kri živalskega telesa. Čas pa je izpremenil človeštvo in ni deloval le na telo, nego tudi na duh: človek se je odtuževal prvotni divjosti, se razvijal, izpopolnjeval in iz globlin nepreglednih daljav vraščal v novo bitje, oproščeno zastarelih poželenj, v višje bitje, ki se ni moglo zadovoljiti s tem, kar mu je prej morda zadostovalo popolnoma. Nebrzdano neprijateljstvo s krili smrti se je umikalo nujnosti spoznavanja vzajemnih potreb in skupnosti ter iz tega izhajajoči potrebi zblizanja in ljubezni; morilno sovraštvo se je prerodilo v prijateljstvo, mesto negativnosti je morala priti pozitivnost. V življenju ne more stati nič negibno. Mrtev mir je najožja meja med življenjem in smrtjo. Pravo življenje je stalna rast, neprestano napredovanje in iskanje boljših predpogojev za lasten podvig, vedno neizpolnjena želja po zadovoljenju duha, razraslega po zahtevah, ki jih je rodil čas, nezadržljivo bežeč po svoji poti. V nemiru delavnice časa, čigar povelj ni mogoče preslišati, sta ostala želja, napraviti si življenje prijetnejše, in nagon samohranitve neizpremenjena. Ž njima se srečujemo v življenju današnjega dne prav tako, kakor v temni davni in ob zori zgodovine, tu z večjimi, tam z manjšimi modifikacijami.

Življenjski vsakdanjosti se izogibamo z izpremembami, za katere rabljeni izraz »zabave« morda ni niti dovolj prikladen v smislu prave potrebe večine. V stvari pomeni vedno nerazrešeni problem, nad katerim se je treba resno zamisliti in mu s prevdorkom iskati načelni obseg njegove vsebine kakor tudi, kjer mogoče, sprejemljivo obliko.

Prirojena, nezumetničena, neprikrita zabava je eno izmed zanesljivih meril človeške vrednosti vobče in splošno. Po načinu kratenja takozvanega prostega časa je možno sigurno soditi o kakovosti posameznika, dasi sta shvačanje in obseg pojma »prost čas« po sebi popolnoma lastno in docela samostojno poglavje. V množici raznih karakterjev je vrsta zelo hvaležnih opazovalnih objektov in pravilno napravljeni zaključki prinašajo obilen užitek ter vodijo do cennih izkušenj.

Nekateri imajo najboljšo zabavo v lenarjenju, v sladki nedelavnosti, s katero sicer nikomur niso napoti, s katero škodijo najbolj samim sebi. Z lenarjenjem slabi telo, izgublja potrebno prožnost in odpornost, začne predčasno starati. Duh pojema, se duši in usiha. Življenjska moč izginja, izginja radost nad zmago, za katero se moramo boriti, ako hočemo imeti radost. Čim večje zapreke, tem dragocenejši rezultat, čim bolj žilav odpor, tem jasnejši razgled po izbojevanem delu in tem trajnejša zadovoljnost v samem sebi. Lenarjenje zastruplja, ubija, izčrpa in vdira do najglobljih temeljev življenja. V njem se rodijo mladi starci, razvaline življenja, nesposobni razveseljivati se nad darovi življenja. Tem je življenje prokletstvo, dolina solz, nad katero se neprestano preganjajo mračne senice ter grozijo s propadjo.

Srečen, kdor zna življenje lečiti s praviimi koreninami — z delom. Z delom, telesnim in duševnim, podprtim z zavestjo smotrenosti in koristnosti, z zavestjo pomembnosti in cene ter prospeha, pri čemer ne govori samo spretna roka in bistri mozeg, nego tudi čuvstveno srce, ki se v njem rodi ljubezen, vedno pripravljena rade volje in nesebično dajati, pomagati ter poviševati; z delom, s katerim se raste in krepi, katero je radost in blagoslov, a ne prokletstvo, katero ozarja, osvetljuje in prosvetča, se služi resnici, dobremu ter lepoti in hkrati se olajšuje peza življenja z zario njegove jasnosti. Samo iz poštenega dela vraščajo pravi veliki, katerim ne zmanjšuje pomena nenaklonjen jim milije, ki marveč z mar-

ljivim napenjanjem sil prekašajo poedince svoje okolice, obračajoči na sebe pozornost ostalih. V realnosti dela se rodijo voditelji. Delo je najkrajše zabava.

Ako pogledamo v sedanost z nezastrtimi očmi, tedaj ni mogoče reči, da bi celota trpela pomanjkanje zabav. Kvečjemu narobe. V mestih in vaseh zabavna podjetja številčno naraščajo. Če bi ž njihovim številom sorazmerno rasla tudi njihova kakovost, tedaj bi mogli gledati v bodočnost z najbolj rožnatimi nadami. Žal gre realnost drugačno pot.

Pravica na zabavo je splošna in želja po njej nezadržljiva. Strogo vzeto je tem bolj upravičena, čim boljše, popolnejše in dovršenejša so bile izpolnjene dolžnosti. Iz velikih dolžnosti, ki jih sedanost nalaga poedincem in celoti, bi se dalo soditi, da bo njihov odjek, odjek delovnega napora, izsesavajočega človeške moči, učinkovito vplival na izbiro zabav in da bo določal njihov program. Kajti toliko je gotovo: čim večje napetije sil za delo, tem večje zahteve po času osveženja, ki naj nadoknadi izgubo telesnih in duševnih moči.

Zabava s premišljenim, smotreno sestavljenim programom, katerega posamezne točke imajo zavestno, v razmerah utemeljeno upravičenost, zabava, ki ve, kaj ter čemu to in ono daja, ki je prirejena, da bi nadoknadila in izpopolnjevala, taka zabava je nujna sestavina življenja, od njega neoddeljiv odlomek. V sposobnosti znati se povzpeti nad vsakdanost, nad povprečnost, v stremljenju najti si vzpodbudo k novim činom in smotreno osvoboditi se telesno in duševno, je smisel življenja in življenjsko veselje.

Treba se je zabavati tako, da bi nad zabavo imeli veselje ne le v trenutku, ko jo doživljamo, nego da bi si mogli tudi s spominom na njo lajšati dneve. Naše zabave imajo preganjati težke misli tudi po preteku časa kakor kaka krasna stvar, h katere blesku se često in radi vračamo, v kateri najdemo vedno nekaj razveseljujočega, zadovoljujočega, s čimer je možno odstraniti vsakdanje boleti.

(Konec sledi).

Evropske princeze v zadregi.

Sodobnost, polna materialnih in materialnih pogojev, povzroča mlajšim vrstam deklet mnogo skrbi, zlasti pa je nadležna neprestana misel na slabe izgleda glede ženitve. Isto vprašanje zasleduje in nadleguje srca deklet vseh slojev, najbolj pa je nadležno v kraljevskih rodbinah. Tudi princeze vladarske krvi so samo — ženske in Silvestrovo daje tudi njim priliko za ugibanja in prorokovanja glede ženitve. Statistiki v Angliji je ugotovil, da nudijo evropski dvori nič manj kakor deset princez v zakon: Ileana romunska 18 let, Marija-Josipa belgijska 19 let, Giovanna italijanska 20 let, Lujza nizozemska 17 let, Beatrice španska 17 let, Hilda luksenburška 29 let, Eudoksija bolgarska 28 let, Feodora danska 17 let, Marta švedska 25 let in Irena grška 22 let. Vse navedene princeze so vladarske krvi in se glede na dvorno etiketo lahko poroče samo s kakim vladarjem ali prestolonaslednikom. Toda deset princez v moških vladarskih naslednikih nima ravnotežja, vendar točne statistike svobodnih vladarjev in prestolonaslednikov statistik ni navedel. Znano je samo eno, da princ Wallis še ni poročen in da o njem sanja jo vse mlade princeze.

Navijalec pariških javnih ur.

Pariška mestna občina je pred vojno plačevala letno 30.000 frankov podjetju, ki je pogodbeno zajamčilo vzdrževanje in navijanje vseh pariških javnih ur na stolpih in mestnih stavbah. Znesek je bil radi nastajajoče draginje povečan že leta 1922 na 50.000 frankov. Padanje franka pa je tudi tej ogromni vsoti zmanjšalo vrednost in nastal je ponoven spor med podjetnikom in občino. Radi zavlačevanja obnove pogodbe je od časa do časa »izbruhnil popoln štrajk pariških ur.« V letošnjem proračunu je v isto svrho določenih 300.000 frankov. Podjetnik pa mora pogodbeno jamčiti, da bodo vse te ure točno funkcionirale, tako da ne obstoja več nevarnost stavke javnih ur, razen v slučaju »višje sile.«

Plagijator.

Pisatelj: »Vidite, tamle prihajajo ravnokar moji otroci.«

Kolega: »So li vsaj ta vaša izvirna dela?«

Sport

Bodoči svetovni prvak v nogometu

Južna Amerika je prepričana, da zavzame mesto Urugvajcev v Amsterdamu Argentinija.

Nedavno tega se je vrnil s svojega potovanja po Južni Ameriki v Evropo neki znan nemški sportnik, ki opisuje v berlinskih in dunajskih listih stanje sporta zlasti nogometa v romanskih državah Južne Amerike. Z ozirom na skorajšnjo olimpijado ne bo nezanimivo, če podamo nekaj izvlečka iz člankov nemškega sportnika.

Ves svet pričakuje — doslej še na lihem — kdo bo odnesel lovorjev venec v nogometu na letošnji olimpijadi. V Južni Ameriki splošno pričakujejo, da zavzamejo mesto Urugvajcev topot Argentincl. Južnoameriška moštva nad vse vztrajajo in resno trenirajo; tekme raznih nacionalnih moštev pa so pokazale, da Argentinija upravičeno kandidira za svetovnega prvaka v nogometu. V poslednji tekmi so bili Argentincl daleko boljši od Urugvajcev, četudi so zmagali s pičlo goal diferenco 1:2. Največ obetajočo enajstorico ima »Boca Juniores«, čeprav je prvak Argentinije trenutno »San Lorenzo«. Naravnost kapitalne zmožnosti Urugvajcev Scarrone, Andrade in drugih ne pomenijo po prepričanju pisca napram Argentincem ničesar...

Jedro, zid, steber nacionalnega moštva argentinskega tvorita vratar-orjak Diaz, ki je kljub svoji goljatski postavi mačje gibčen, in pa branilec Recantini. Igrač prvega med prvimi razredi. V napadu je omeniti levo krilo in levo zvezo Sevane-Orsi. Sevane (zveza) je Scaronne v drugi poboljšani izdaji. Mož je izboren taktik in umetnik z žogo ter je kot tak najhujši strah in trepet vsakega južno-ameriškega vratarja. Tudi mladi fenomen Tarascone v napadu bo prava senzacija za Amsterdam.

Med Urugvajci letos noče »štimate«. Club National je moral zavzeti skromno drugo mesto v prvenstveni tabeli, igrači prvaka pa tudi niso take kapacitete, da bi jih kazalo pošiljati v Evropo. Urugvaj je v veliki zadregi, kako postaviti reprezentančno moštvo v borbo za svetovno prvenstvo. Znani nogometaši Ur-dinaran, Zabechi in Bentibene so že zapustili vrste aktivnih sportnikov, pavz-rata pa tudi zvezdnika črncev Andrad in Sylva. V dobri formi do Nasazzi, Cea in Aremont, cenilna pa postajata kanonir Petrone in mojster Scarrone, ki ima že štiri križe na plečih. — Kljub temu, da preživljajo tudi Penarolovci težko no-tranjo krizo se Urugvajci resno pripravljajo za svetovne tekme v Amsterdamu in za obrambo svoje nacionalne časti v nogometu. Kot pravi sportniki ne vržejo puške v koruzol

Hans Dominik:

Oblast treh

Baron pl. Fuchs in marquis de Villaret sta stopila na avtomobila, ki sta ju čakala pred palačo.

Pred palačo se je nabralo polno ljudstva. Stari veterani iz svetovne vojne, ki so še nosili na prsih spominska znamenja na strašno klanje pred štiridesetimi leti, katerih pripovedovanje je zvenelo na ušesa mlajših generacij kot pravljice iz prastarih časov. Poleg cvetoča mladina, ki ni ničesar vedela o letih lakote in pomanjkanja. Med njimi moške v najboljših letih. Zastopniki industrije in trgovine. Reprezentanti velikih tovarov in trgovskih tvrdk. Prežali so tukaj na cesti še cele ure, medtem ko so si sicer pustili odtehtati svoje minute z zlatom. Poročilo o konferenci ministrskih predsednikov Rusije, Francije in Nemčije je razburilo vso Evropo. Dr. Bauer je spremljal svoja zunanja tovariša do njihovih voz in medtem, ko jim je za slovo segel v roko, je dejal: »Brezpogojna nevtralnost!«

Izgovoril je te dve besedi tako glasno, da so ga morali čuti vsi naokoli stoječi. Kot lavina se je širila beseda po cesti. Bežala je od ust do ust. »Brezpogojna nevtralnost!« ... »Mi ostanemo nevtralni!« ... »Nas ne bo nikdo vodil za nos!« ... »Bratca naj sama uredita svojo zadevo!« ...

Tako so hitele besede med ljudstvom na cesti.

»Edino pametno, kar je mogla skleniti naša vlada.«

»Seveda, edino pravilno. Zavarujemo naše kosti in zaslužimo naš denar.«

Nek trgovec je zaklical vest drugemu z ene strani ceste na drugo.

»Ali ste že slišali, gospod svetnik, da

ostanemo nevtralni?«

Bančni ravnatelj je povedal novico višjemu ministerijalnemu uradniku.

»Sem že zvedel. Toda jaz mislim na bodočnost. Eden obeh mora zmagati. In zmagovalcu se bo moral pokoriti ves svet. Mi tudi, gospod ravnatelj.«

»Le ne tako črnogledo, gospod svetnik. Bojevnika se bosta medsebojno strašno oslabila. Kot onadva leva v Sahari, ki sta požrla drug drugega do čopa na repu. In svet pripada potem nam, gosod ravnatelj.«

»Bog pomagaj, da bi bilo tako!«

Svetnik je počasi odšel svojo pot. Bil je takorekoč edini, ki je imel še pomisleke. Že so se pojavili prvi iztisi posebnih izdaj s poročili o odločitvi treh velesil.

Pri telefonih so se drenjali poročevalci inozemskih časopisov in zastopniki industrije ter trgovine ter poročali novice na vse štiri strani sveta. Industrijska podjetja so že tedne dolgo čakala na odločitev. Sedaj je padla.

Reinhard Isenbrand, šef velikih jeklenih tvornic v Essenu je sedel s štirinajstimi generalnimi ravnatelji podjetja pri intimitnem pogovoru.

»Gospodje! Mi moramo glede naših tvornic zavzeti k političnemu položaju določeno stališče. Po mojem mnenju se oboroženemu spopadu med Ameriko in Anglijo ni mogoče več ogniti. Preveč je bliskavic na političnem obzorju, da bi šlo brez viharja.«

Mladi, energični šef tvornic je napravil kratko pavzo in se ozrl na svoje pomočnike. Obraz Philipa Jordana, voditelja inozemskega trgovskega oddelka podjetja, je izražal brezpogojno pritrjevanje. Prav tako pritrjevalno je prikimal tudi trgovski generalni ravnatelj Georg

Baumann. Obadva gospoda sta bolje pregledala politični položaj kot pa profesor Pistorius, prvi inženir in pa Fritz Öltjen, iznajditelj izdelovanja nove vrste plemenitega jekla. Obadva tehnika sta še vedno nalahno upala na mirno rešitev spora, medtem ko so trgovci že uvideli neizogibnost oboroženega spopada.

Reinhard Isenbrand je nadaljeval:

»Če smatramo izbruh vojne za gotovo dejstvo, potem je stališče, ki ga bo zavzela napram njej Evropa, predvsem Nemčija, za nas najvažnejše. Po mnogih

berlinskih informacijah bo ostala Evropa nevtralna. Časopisne glasove, ki razpravljajo nekaj časa sem o črtanju ameriških dolgov po zmagoviti Angliji, smatram za naročeno in plačano delo. Direktno sodelovanje Evrope v tej vojni smatram za samomorilno početje. Sploh bi bilo mogoče samo na strani Anglije, potem pa bi bile naše dežele skoro brez obrambe na milost in nemilost izročene ameriškemu orožju. Po mojem mnenju nam o direktnem sodelovanju v tej vojni sploh ni treba resno razpravljati.

Mali oglasi ki služijo v posredovalne in socialne namene občinatva: vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

Čedno sobo
s posebnim vhom oddam. Koroščeva ul. 43. 194

Iščem mesto šoferja.
Izvršujem popravila samostojno. — Martin Škerbinek, Peščenica 30, Zagreb. 193

Velika zaloga kuhinjske posode.
Vsaki gospodinjji znano prvovrstno posodo znamke »Herkules«, la, aluminijevo, litoželezno, postekleno, tehtnice, ribeže, sita, deske za testo, valarje, likalnice, razne oblike za pecivo, kutile za špece, rilo in dišave, kotličke in šibe za sneg, solnike, mlečne kangle, cedila, vedrice, umivalnike, vrče, stiskalnice za ocvirke in krumpir, samovare »Phöbus« in druge vrste, skafe, lonce za kuhanje perila in perilnice, ledilno orodje in žlice vseh vrst, jedilne servise iz porcelana, krožnike iz porcelana in kamenine, umivalne garniture in vse vrste steklene robe. — Albert Vicel, Maribor, Glavni trg štev. 5. — II.

Glasovirji stari
se oddajajo za ceno od Din 75—100 na posodo. Gosposka ulica 56-I. Istotam se uglašujejo in popravljajo glasovirji, ter prodajajo zaboji za pianine. 146

Čevljarski Singer stroj
(Hohlmaschine) prodam po ceni. Škof, Maribor, Pobreška c. 9. 187

Specijalna delavnica
za črkoslikarstvo, Fr. Ambrožič, Grajska ul. 2, Maribor. 188

Oddam prazno sobo
gospodu ali gospodični. Frankopanova ul. 8 I. vrata 5. 191

Posestvo
blizu Maribora kupim. Naslov pove uprava lista. 189

Pošteno dekle
za vse, zna kuhati in je ljubiteljica otrok, išče službo. Reflektira samo na dobrosrčno obitelj in stalno službo. Naslov pove uprava. 195

Volneno blago

za „dečvo“ in planinski ples à 20 Din dobite pri

J. Trpinu, Maribor

Glavni trg 17 20a Glavni trg 17

Izvrsten in najcenejši premog!

Brezkonkurenčno — znižane cene!

„PEKLENICA“

4800 kalorij — brez kamenja — brez žilindre — malenkosten pepel — brez duha po žveplu — radi tega posebno priporočljiv za stanovanja.

NOVE CENE:

Po vagonih, franko Murško-Srednjo, Din 26.—

Po vozovih od 2000 kg dalje, na dom postavljen, „ 36.—

Na drobno na dom postavljen, „ 40.— za 100 kg

Glavno zastopstvo:

Božidar Guštin - Maribor

Pisarna: Cankarjeva 1. Skladišče: Cankarjeva 24 - tel. 400

Filijalka: B. Kreiner & sin, trgovina s kurivom Maribor, Črtomirova ulica 6, pri Koroškem kolodvoru

185

Pisarniške potrebnosti

najboljše kvalitete kupite le pri

Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11

Vse tiskovine po naročilu.

Globoko potrti naznanjamo tužno vest, da nas je naš iskreno ljubljani sin oziroma brat in vnuk

Ivo

dijak višje drž. realke v Mariboru po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere v torek, dne 24. t. m. za vedno ostavil.

Truplo dragega pokojnika se blagoslovi dne 26. januarja 1928. ob 15. uri v mrtvašnici Splošne bolnice v Mariboru nakar se prepelje v Celje, kjer se vrši pogreb v petek dne 27. januarja 1928 ob 14. uri iz mrtvašnice mest. pokopališča v Celju. 199

Maribor, dne 25. jan. 1928.

Ivo Poljanec, srezki poglavar, oče.
Zdenko Olga pl. Rosenberg
brat. stara mati.

Vinoč

Točim la dalmatinska vina. Gostilna „Bender“ Pod mostom 4.

Gostilničar Horvat

Dobra kolesa

se izposojujejo samo po tvrdki Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14

Spominjajte se CMD!

SKAVTI!

Umrli je naš stegovodja

198

KAA

Ni ga več med nami. Stisnite srca!

Dobro sled, brate!

Maribor, 24. januarja 1928.

MARIBORSKI SKAVTI

Prvovrstno

češko posteljno perje in puh

inlet, gradi za žimnice, prešite odeje, volnene odeje, platno za rjuhe in drugo perilo, pristno češko platno, kakor sploh vse manufakturno blago, kupite najboljši in najceneje le v trgovini

I. N. Šoštarč, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

XX

JUBILEJNI ZBORNIK

ZA PETDESETLETNICO OTONA ŽUPANČIČA

je pravkar izšel. Broširana knjiga velja 42 Din, vezana 56 Din, poština 3 Din

Naroča se pri **Tiskovni zadrugi v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 13**